

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Paide Südamekodu OÜ
paide@sudamekodud.ee
Pärnu tn 7, Paide linn
Järva maakond, 72711

14.02.2025 nr 5.1-3/4892-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seadus § 157 lõige 1.

1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti Paide Südamekodu OÜs (registrikood 16778055) väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (hooldusteenus) osutamise vastavust sotsiaalhoolekande seaduses (SHS) ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.

1.3. Järelevalve teostamise tegevuskoht: Pärnu tn 7, Paide linn, Järva maakond, 72711.

1.4. Paikvaatluse aeg: 08.01.2025.

1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Svetlana Kubpart, peaspetsialistid Inna Tamm, Tõnis Palgi ja Kadri Plato (järelevalvemeeskonna juht).

1.6. Järelevalvetoimingute juures osales Paide Südamekodu OÜ juhataja Tiina Luts.

1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide analüüs, e-kirjavahetus, vestlused töötajatega, teenusesaajate ja nende lähedastega, päringud majandustegevuse (MTR)- ja töötamise registris (TÖR) ning sotsiaalteenuste- ja -toetuste andmeregistris (STAR).

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

SKA tuvastas, et Paide Südamekodu OÜ (Hooldekodu) ei täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

2.1. [MSÜS § 30 lõige 2](#), mis kohustab ettevõtjat teatama tegevusloa kontrolliesemega ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Hooldekodu ei olnud tegevusloa kontrolliesemega (SHS § 153 punkt 1) seotud muutustest teavitatud tegevusloa väljaandjat (SKA) viie tööpäeva jooksul. 01.11.2024 – 08.01.2025 tööajatabelistest ning vahetult teenust osutavate töötajate nimekirjast, nähtus, et

hooldustöötajatena töötavad M. S., O. K., H. V., K. A. ja A. L. TÖR andmetel on eelpool nimetatud töötajatega töösuhe alanud oluliselt enam kui viis tööpäeva tagasi (vt punkti 3.6.).

Hooldekodu on 01.02.2025 MTRi andmetel rikkumise kõrvaldanud.

2.2. Määruse § 2 lõike 3 kohaselt peab teenuseosutaja tagama hooldustoimingute tegemisel teenusesaaja privaatsuse, tema tahte ja võimekuse arvestamise.

Hooldekodu ei ole täies ulatuses lähtunud määruse § 2 lõike 3 nõudest. Hooldekodus ei kasutata kahe- ja kolmekohalistes tubades hooldustoimingute tegemisel sirme või muid eraldamist võimaldavaid vahendeid (kardin), mille tõttu pole tagatud teenuse saajatele privaatsus isikahooldustoimingute teostamisel (vt punkti 3.2.1.).

2.3. SHS § 22 lõige 3 sätestab et, hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja ning hooldustöötajal tuleb juhendada abihooldustöötaja tööd.

Hooldekodu tööajatabelistest (01.11.2024 - 08.01.2025) nähtus, et abihooldustöötajad töötasid viiel korral ilma hooldustöötaja juhendamiseta (vt punkti 3.4.).

2.4. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi vahetult teenust osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenuse saaja elu, tervise ja vara.

Hooldekodu edastas abihooldustöötaja E. L. karistusregistri väljavõtte, mille kohaselt on isikul kehtiv karistus tahtlikult toimepandud kuriteo (teise isiku identiteedi ebaseaduslik kasutamine ja arvutikelmus) eest (vt punkti 3.4.).

Võttes arvesse, et Hooldekodu teeb aktiivselt koostööd ja on asunud esimesel võimalusel rikkumisi kõrvaldama, teostab SKA järelevalve aktis tuvastatud rikkumiste üle järelkontrolli 2025 aasta teises kvartalis.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas 04.01.2025 järelevalvemenetluse SHSis ja määruses sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks. Järelevalvemenetluses oli seatud fookus üldtunnustatud kvaliteedipõhimõtete (SHS § 3 lõige 2) järgimisest isikukesksusele, isiku õiguste kaitsele (turvalisus) ja kaasamisele.

3.1. SHS § 20 lõiked 1-3 kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, teenusesaajate majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldustoimingud ja muud toimetulekut toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Paide Südamekodu OÜle (Hooldekodu) on hooldusteenuse osutamiseks välja antud tegevusluba nr SÜH000174 ning maksimaalselt on lubatud hooldusteenust osutada 125le isikule. Päästeameti ja Terviseameti 19.12.2019 hinnangute kohaselt vastab tegevuskoht tervisekaitse- ja tuleohutuslastele nõuetele. 08.01.2025 oli tööl viie osakonna peale kokku 12 vahetult teenust osutavat töötajat (hooldus- ja abihooldustöötajad). STAR 08.01.2025 väljavõtte kohaselt oli teenuse saajaid kokku 114.

Paikvaatlusel nähtus, et hooldusteenuse osutamise tegevuskohas on tagatud turvaline keskkond, korraldatud on teenuse saajate majutamine ja toitlustus ning teostatakse abivajadusest lähtuvaid hooldustoiminguid. Maja on liigendatud, A-osas on kaks osakonda ja B-osas (uus kolmekorruseline hoone) kolm osakonda. Hoones on tagatud ligipääsetavus, teostatud on kohandused (kaldtee, käsipuud üldkasutatavates ruumides, kohandused tualetis ja pesemisruumis), korruste vahel liikumiseks on kasutusel lift. Ruumid on avarad ja puhtad ning toad koduse sisustusega. Tubasid on kokku 78, millest enamik on ühe- ja kahekohalised. Kolmekohalistes tubades on voodikesksed teenusesaajad ning neid tube oli kokku kolm. Hooldekodus on oma köök, kus valmib toit kolmeks toidukorraks, nädalamenüüd on leitavad infotahvliitel. Hooldekodus on kasutusel kutsungisüsteem, mis aitab tagada teenuse saajate

turvalisuse. Teenuse saajate abivajaduse tagamiseks on kasutusel erinevaid abivahendeid (ratastoolid, tõstuk, käimisraamid, pesemisraam jms).

Hooldekodu [kodulehelt](#) on võimalik teavet saada hooldusteenuse sisust ja kohatasu kujunemisest lähtudes teenuse saaja abivajadusest. Hooldekodul on koostatud töökorralduse reeglid (töötaja õigused ja kohustused, töötervishoiu ja tööohutuse ning isikuandmete töötlemise põhimõtted) ja kehtestatud kodukord, mis reguleerib teenuse saajate õigusi ja kohustusi.

SKA seisukoht: Hooldekodu on lähtunud ÜHteenuse osutamisel SHS § 20 lõigetest 1-3 ning teenuse osutamisel on järgitud isikukesksuse ja turvalisuse kvaliteedipõhimõtteid.

3.2. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele. [Määruse § 2](#) sätestab nõuded teenuse sisule, kus määratletud on hooldustoimingud (isikuhooldustoimingud, tervises seisundiga seotud toimingud ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega seotud toimingud), mida tuleb lähtudes teenusesaaja abivajadusest talle osutada. Hooldustoimingute teostamisel tuleb arvestada teenusesaajate privaatsuse, tahte ja võimekusega. Hooldekodul on hooldustoimingute tegemisel selgitamiskohustus ja teenusesaajate lähedaste viivitamata teavitamiskohustus. Hooldekodul tuleb võimaldada lähedastel tutvuda teenusesaaja hooldusplaani.

3.2.1. Määruse § 2 lõigete 1 – 4 nõuded

Kontrollitud kümnes hooldusplaanis on kirjeldatud teenuse saaja toimetulekut toetavad tegevused ja vajaminevad hooldustoimingud. Hooldusplaanides on kajastatud isikuhooldustoimingud, tervises seisundiga seotud toimingud ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega toimingud.

Hooldustoimingute tegemisel ei ole tagatud kõigile teenusesaajatele privaatsus. Kahe- ja kolmekohalistes tubades ei kasuta hooldustöötajad privaatsust nõudvates tegevustes sirmi või muid eraldatust võimaldavaid vahendeid (kardin). Töötajatega vestlustest selgus, et sirme on olemas, kuid neid hooldustoimingute tegemisel teenuse saaja toas ei kasutata. Põhjuseks toodi välja, et sirme on vähe, teenusesaajate tubades pole piisavalt ruumi, hooldustoiminguid tehakse selliselt, et toanaaber ei näeks. Privaatsus on inimväärsel elu üks osa, mida tuleb järgida ka siis, kui inimene ise sirmi või kardina kasutamist isikuhooldustoimingute tegemisel oluliseks ei pea¹ (vt punkti 2.2.).

Hooldekodus on tagatud teenuse saaja tahte ja võimekusega arvestamine ning selgitamiskohustus. Juhataja ja töötajate sõnul selgitatakse teenuse saajale hooldustoimingu teostamist ning arvestatakse teenuse saaja tahte ja võimekusega (nt sömine kas söögisaalis või teenuse saaja toas; osalemine ühistevõttes, teenuse saaja motiveerimine igapäeva tegevustes osalemiseks). Kui teenuse saaja seisundis (tervise- või muu olukord) on ilmnunud oluline muutus, siis hooldustöötaja teavitab sellest hooldusjuhti või meditsiiniõde. Hooldekodu juhataja võtab ühendust teenuse saaja lähedasega samal päeval või hiljemalt järgmisel päeval. Teenuse saajate lähedastega (vestlus kolme lähedasega) vestlustest selgus, et üldiselt teave teenuse saaja olukorra või vajaduste kohta on neil olemas (nt toa vahetamine), kuid ühel juhul ei olnud rahul info saamisega lähedase olukorra kohta (hoolduslepingu osapool). Teenuse saajate lähedased on teadlikud hooldusplaani koostamisest, kuid dokumendiga tutvunud ei ole.

3.2.2. Määruse § 2 lõike 5 nõuded

Hooldekodu tagab teenuse saajatele abi ja juhendamise söömisel ja joomisel. Hooldekodul on oma köök, kus valmib toit kolmeks põhitoidukorraks ja õhtu ooteks. Vajadusel valmistatakse eritoitu, püreestatud toitu ja võimalusel arvestatakse teenuse saaja toidu eelistustega. Toitu söövad teenuse saajad kas söögisaalis või oma toas ning hooldustöötajad abistavad suure hooldusvajadusega teenusesaajaid söömisel (enim B1 osakonnas). Veega täidetud joogitopsid või joogipudelid olid teenusesaajate laudadel olemas. Hooldustöötajad tuletavad teenuse saajatele vedeliku tarbimist meelde ja pakuvad voodikesksetele teenusesaajatele juua vähemalt kahe tunni järel.

Hooldekodu on korraldanud teenusesaajatele abi riietumisel, riide pesemisel ja jalanõude korrashoiul. Teenusesaajad saavad kanda isiklikke riideid ja jalanõusid. Hooldustöötajad

¹ [Privaatsusõigus hoolekande ja tervishoiuasutustes](#). Juridica 2017/5

abistavad teenuse saajaid liikumisel ja asendivahetustel (nt istuvasse asendisse tõusmisel) ning abivahendite kasutamisel (olemas liikumisabivahendid, tõstuk ja hooldustööks vajalikud abivahendid). Asendivahetused fikseeritakse töölehele. Hooldustöötajad tulevad meelde ja juhendavad teenusesaajaid suuhügieenitoimingute tegemisel ning vajadusel teostavad proteeside puhastamist. Mähkmete vahetamine toimub vastavalt vajadusel, kuid üldjuhul kaks korda päevas. Mähkmete eest tasub teenuse saaja vastavalt mähkmete kasutamise arvule. Samuti tuleb teenuse saajal soetada endale vajaminevad abivahendeid (nt potitool, rulaator).

Üle keha pesemine toimub vähemalt üks kord nädalas ja siis vahetatakse ka teenuse saaja riided ja voodipesu (vajadusel sagedamini) ning korrastatakse küüned ning meestel teostatakse habemehooldus. Tasuline juuksuriteenus on Hooldekodus korraldatud. Teenuse saajatele hingelist tuge pakub kirikuõpetaja.

Hooldustöötajad dokumenteerivad iga teenuse saaja kohta jälgimislehte, milles tuleb igapäevaselt märkida teenuse saaja meeleolu ja isikuhooldustoimingute teostamine. Lisaks täidavad hooldustöötajad pesemistabelit, jälgivad teenuse saaja seedetööd ja vedeliku tarbimist, tööleht on kukkumiste registreerimiseks ning valve raportisse kirjutatakse olulisemad päevasündmused.

3.2.3. Määruse § 2 lõike 6 nõuded

Tööpäeviti on hooldekodus tööl kaks meditsiiniõde kella 8.00st - 16.00ni. Tervises seisundiga seotud toimingutest teostavad meditsiiniõed õendusprotseduure (sidumised, kateetri/stoomi vahetus vms), jälgivad teenuse saajate üldseisundit, teevad koostööd teenuse saaja perearstiga ja järgivad perearsti poolt määratud raviskeeme. Kõigil teenuse saajatel kontrollitakse vererõhku kuni kaks korda kuus ning veresuhkrut üks kord kuus. Lamatiste ennetamiseks rakendatakse teenuse saajate aktiveerimist, naha hooldust, vajadusel asendivahetust ja lamatiste vastast madratsit. Meditsiiniõe sõnul lamatistega teenuse saajaid hetkel Hooldekodus pole. Üks kord nädalas on korraldatud teenuse saajatele võimlemine ning lisaks käib majas füsioterapeut, kes teostab ravivõimlemist perearsti saatekirja alusel.

Meditsiiniõdede ja hooldustöötajate vahel koostöö on hea, teavet vajaminevatest tervises seisundiga seotud toimingutest jagatakse kas suuliselt või kirjalikult. Hooldajate toas on olemas markertahvel info vahetamiseks ning infot jagatakse ka iganädalastel koosolekutel. Meditsiiniõded on koostanud hooldustöötajatele individuaalsed juhised, milliseid tervises seisundiga seotud toiminguid teenuse saaja vajab. Hooldustöötajad jälgivad teenuse saajate üldseisundit ning muutuse ilmnemisel antakse sellest koheselt meditsiiniõele teada. Hooldustöötajatel tuleb vajadusel mõõta teenuse saajate vererõhku, kehatemperatuuri ja veresuhkrut ning teostada muid toiminguid vastavalt oma pädevusele (nt salvide määramised, silmatilkade kasutamine). Hooldustöötajad oskavad anda esmast abi teenuse saajale, vajadusel saavad meditsiiniõelt tervisealast nõu küsida ka töövälisel ajal ning erakorralistel juhtudel kutsuvad kiirabi.

3.2.4. Määruse § 2 lõike 7 nõuded

Hooldekodus töötab tegevusjuhendaja, kelle ülesandeks on teenuse saajatele (sh voodikesksetele teenuse saajatele) päevategevuste korraldamine, nt vestlusringid, käelised tegevused, kohvikute päevade läbiviimine ja toidu valmistamise töötuba, lauamängude mängimine, ette lugemine, värskes õhus viibimise korraldamine (rõdu, õueala) ning ühisürituste korraldamine. Nädalaplaanis on kirjas, millistes tegevustes on teenuse saajal võimalik osaleda (nt esmaspäeval ja neljapäeval toimuvad käelised tegevused, mängud, vestlused; kolmapäeval toimub võimlemine).

Hooldekodu võimaldab teenuse saajate lähedastel paindlikku külastamisvõimalust, kuid arvestada tuleb teenuse saajate päevakava, hooldustoimingute teostamisega ja haiguspuhangutest tingitud piirangutega. Hooldustöötajad abistavad teenuse saajaid telefoni kasutamisel ja õue viimisel. Teenuse saajate ja nende lähedastega vestlustest selgus rahulolu teenuse osutamise kohaga ja hooldusteenuse osutamisega (hooldustöötajate töö). Rahulolematust põhjustab Hooldekodu kohatasu suurus (neli hooldusvajaduse taset), millele lisanduvad kulud ravimitele ja mähkmetele, ühese toa lisatasu ning muude teenuste eest tasumine (nt transport, juuksur, pediküür).

SKA seisukoht: Hooldekodu on täitnud määruse § 2 lõigetes 1–7 sätestatud nõuded ja järgib teenuse osutamisel kvaliteedipõhimõtteid.

3.3. [SHS § 21](#) sätestab hooldusplaani koostamise kohustuse ja hooldusplaani sisu.

SHS § 21 lõike 1 kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus (KOV) inimese ÜHteenusele suunamise haldusaktis (nt korraldus) või halduslepingus koos teenust saava inimese ja teenuse osutajaga määrama kindlaks toimingud, mis tagavad inimesele turvalise keskkonna ja toimetuleku (sh põhivajaduste katmise). Vestlusest Paide Linnavalitsuse sotsiaaltöötajaga selgus, et hooldusteenusele suunamisel koostatakse haldusakt, mis sisaldab vaid teenuse rahastamist. Türi Vallavalitsus koostab haldusakti, mis sisaldab teavet ka isiku abivajaduse kohta. Hooldekodu juhataja selgituste kohaselt kogub tema esmase teabe teenuse saaja abivajadusest.

Lõike 2 kohaselt tuleb teenuseosutajal koostöös teenuse saajaga või kui teenuse saaja pole kontaktne, siis teenuse rahastajaga, koostada 30 päeva jooksul teenuse alustamisest arvates hooldusplaani. Järelevalvemenetluses SKA kontrollis kümne hooldusplaani vastavust SHS § 21 lõigetes 2-5 sätestatud nõuetele. Kontrollitud hooldusplaanides puudus kuupäev, millal on teenuse saajale hooldusplaani koostatud. Hooldekodu esitas täiendava selgituse, millest selgus, et Paide Sõdamekodu OÜ koostab hooldusplaanid tähtaegselt. Hooldekodu on koostanud kõigile teenuse saajatele uued hooldusplaanid alates 2024. a maist, et need vastaksid SHSis sätestatud nõuetele (hooldusteenuse osutamine on võetud üle Häcke OÜlt alates 01.09.2023). Lähtudes mais 2024 a koostatud hooldusplaanidest on hooldekodu hooldusplaanid üle vaadanud oktoobris 2024 a.

Hooldekodus toimub hooldusplaani koostamine meeskonnatöös. Uue inimese hooldusteenusele saabumisel selgitatakse välja tema abivajadus. Koostöös hooldusjuhi, hooldustöötaja ja meditsiiniõega toimub abivajaduse hindamine ja vajaminevate hooldustoimingute ning muud toimetulekut toetavate tegevuste väljaselgitamine. Hooldusplaani koostatakse elektroonilises programmis ELDYcare. Kontrollitud kümnest hooldusplaanist selgus, et need sisaldavad hooldusteenuse osutamise eesmärki, eesmärgist lähtuvaid tegevusi ja tegevuste sagedust. Hinnang tegevuste elluviimise kohta on juhataja selgituste kohaselt tegevuse kirjelduse lahtris. Tunnustust väärrib, et hooldusplaanis on iga planeeritud tegevus eesmärgistatud, nt liigun igal päeval rulaatoriga maja siseruumides, minu voodi on korras ja puhas jne. Hooldusplaanid on sõnastatud isikukeskselt, mõeldud on teenuse saaja turvalisusele ning hooldusplaani koostamisse on kaasatud teenuse saaja ja/või tema lähedane.

SKA seisukoht: Hooldekodu on lähtunud SHS § 21 sätestatud nõuetest.

3.4. [SHS § 22](#) sätestab nõuded üldhooldusteenuse osutajale

Hooldekodul on koostatud hooldustöötajale, abihooldustöötajale ja abihooldusteenindajale ametijuhendid. Hooldustöötajate tööülesanneteks on lähtuda hooldustoimingute tegemisel teenuse saaja abivajadusest (isikukesksus), teha meeskonnatööd ja tagada teenuse saajate turvalisus. Abihooldustöötaja peamiseks tööülesandeks on hooldustöötaja abistamine hooldustoimingute teostamisel. Abihooldusteenindaja abistab samuti hooldustöötajad hooldustoimingute tegemisel, kuid tema ülesandeks on tegelda ka üldruumide koristamisega. Hooldekodus on välja töötatud töökava, mis reguleerib ajaliselt hooldustöötajate tööülesandeid vahetuste kaupa.

Hooldekodus töötab 01.02.2025 MTRi andmetel kokku 30 hooldustöötajat, kellest suurem osa (19) on abihooldustöötajad. Hooldekodu juhataja esitas täiendava dokumendina Järvamaa Kutsehariduskeskuse tõendi, mille kohaselt asusid 2024. aasta septembris kolm abihooldustöötajat ja kaks hooldustöötajat õppima hooldustöötaja 4. taseme koolitusel. Hooldekodu juhataja selgituste kohaselt töötavad hooldustöötajad ja abihooldustöötajad 12-tunnistes (8.00 - 20.00 ja 20.00 - 8.00) vahetustes, sh eraldi on hooldustöötajad, kes teevad öövahetusi. Abihooldusteenindajad töötavad 8-tunnistes (8.00 - 16.00) töövahetustes.

Töötajatabelistest (01.11.2024 – 08.01.2025) selgus, et esmaspäevast reedeni on igal päeval tööl 10-12 töötajat ning laupäeval ja pühapäeval 5-6 töötajat. Hooldekodus on üldjuhul korraldatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate töötamine selliselt, et igal ööpäeval oleks tööl kuni kaks hooldustöötajat kutsekvalifikatsiooniga töötajat. Hooldekodus esineb töövahetusi, kus üks hooldustöötaja peab hakkama saama 6-10 abihooldustöötaja juhendamiseega.

Tööajatabelite kontrollimisest selgus, et 09.11.2024 töötasid abihooldustöötajad ilma hooldustöötajate juhendamiseta kella 8.00 – 20.00 ning 04.11., 05.11., 20.11. ja 27.12.2024; on abihooldustöötajad töötanud iseseisvalt, ilma hooldustöötaja juhendamiseta, kella 16.00 – 20.00ni (vt punkti 2.3.).

Öises vahetuses (kella 20.00 – 8.00) töötab alates 01.01.2025 kolm hooldustöötajat (varasemalt oli kaks hooldustöötajat) ning teenuse saajaid STAR andmetel oli samal kuupäeval 114. Antud suhtarv võib osutada ebapiisvaks, et tagada öhtusel ja öisel ajal teenusesaajate turvalisus ja abivajadusest lähtuv abi. Juhime tähelepanu, et hooldekodul tuleb tagada piisavalt koolitatud hooldustöötajaid. Hooldustöötaja on erialase ettevalmistusega töötaja, kes on omandanud tööks vajalikud teadmised ja oskused abivajaja hooldamiseks, juhendamiseks hooldusplaani alusel. Hooldustöötaja haridusele kehtestatud nõuete eesmärk on tagada, et hooldusteenust vahetult osutav töötaja on kompetentne vastu võtma teenuse saaja heaolu puudutavaid otsuseid ning osutama talle asjakohast abi. Abihooldustöötaja ei oma mitmekülgeid teadmisi ja praktilisi oskusi, mida hooldustöötaja on omandanud hooldustöötaja kutse saamisel või koolituse läbimisel. Seega tuleb hooldustöötajatel alati juhendada abihooldustöötajate tööd. Samuti tuleb hooldekodul arvestada hooldustöötajate piisava arvu määratlemisel hooldekodu kohtade arvuga, teenuse saajate abivajadusest lähtuva abi tagamisega ning hoone ja asutuse muude eripäradega.

Hooldekodu juhataja kontrollib hooldustöötajate karistatuse puudumist hooldustöötaja tööle asumisel (SHS § 22 lõige 5) ja teostab edaspidi päringu kord aastas. Hooldekodu edastas järelevalvemenetlusse kaheksa hooldustöötaja karistusregistri väljavõtted, millest selgus, et abihooldustöötaja E. L. kannab karistust (21.06.2023 - 20.06.2026) tahtlikult toimepandud kuriteo eest. 07.07.2023 jõustunud kohtuotsuse kohaselt kasutas E. L. teiste isikute identiteeti ja sõlmis laenulepinguid isikliku kasu saamise eesmärgil, mistõttu on E. L. käsitletav ohuna teenuse saajate varale. Hooldekodu on sõlminud abihooldustöötajaga E. L. töösuhte 04.01.2024. Juhataja kinnitab, et oli teadlik E. L. tööle võtmisel, et isikul on kehtiv kriminaalkaristus. Juhataja selgituste kohaselt töötab abihooldustöötaja E. L. kohusetundlikult ja korrektselt ning on asunud 13.09.2024 õppima hooldustöötajaks Järvamaa Kutsehariduskeskuses.

Hooldekodul on kaalutlusõigus kehtivat karistust kandva isiku tööle võtmisel, kuid kohustuseks on hinnata, et karistatud isik ja tema poolt toimepandud tegu ei seaks ohtu teenuse saajate turvalisust. Teenuseosutaja kohustus on igakordselt hinnata karistatud isikut ja tema poolt toimepandud tegu. Silmas tuleb pidada seda, et kuna vahetult teenust osutava isiku ülesandeks on toetada ja abistada teenuse saajat, arendada tema iseseisvat toimetulekut, siis ei tohi ta olla teenuse saaja elule või tervisele ohtlik või halb eeskuju. Tulenevalt sotsiaalteenuse osutamise eesmärkidest ning vahetust kokkupuutest teenuse saajatega, ei ole lubatud vahetult teenust osutada isikutel, keda on karistatud eelkõige raskete isikuvastaste süütegude (näiteks tapmine, raske tervisekahjustuse tekitamine, kehaline väärkohtlemine jms) või ka varavastaste süütegude (vargus, röövimine, kelmus, omastamine jms) eest.²

SKA seisukoht: Hooldekodu ei ole lähtunud hooldusteenuse osutamisel SHS § 22 lõikest 3 ja lõikest 5 seades ohtu teenuse saajate turvalisuse.

3.5. [SHS § 22¹ lõike 6](#) kohaselt tuleb hooldusteenuse osutajal avalikustada teenuskoha maksumus ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumus ühe teenusesaaja kohta.

Hooldekodu hinnakirja kohaselt kujuneb hooldusteenuse hind lähtudes teenusesaaja hooldusvajadusest. Hooldusvajaduse tasemeid on neli. Hetkel on baashinnaks (esimene tase) 1350 eurot ning maksimaalseks tasuks (4. tase) on 1625 eurot. Teenuse hinnale lisanduvad mähkmete ja ravimite tegeliku kulu ning tasu ühese toa eest on 275 eurot. Hoolduspersonali kulu ühe teenuse saaja kohta on 648 eurot kuus. Hooldekodu juhataja sõnul on hoolduskulude arvestamisel võetud aluseks hooldustöötajate tööjõukulud, tööriietuse ja isikukaitsevahendite kulud, tervisekontrolli ja vaksineerimise kulud ning koolituste kulud.

---

² [SHS seletuskiri](#) lk 22

Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel tuleb (kokku 30 hooldustöötajat) hoolduskulu ühe teenusesaaja kohta 524 eurot kuus. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihoidustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihoidustöötajate töötasud.

SKA seisukoht: Hooldekodu on täitnud SHS § 22¹ lõike 6 nõude.

3.6. Majandustegevusnõuete täitmine

[MSÜS § 30 lõike 2](#) kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul. See tähendab, et teenuseosutaja peab teavitama SKAd muudatustest vahetu hooldusteenuse osutajate hulgas (hooldustöötaja või abihoidustöötaja töölt lahkumisest või tööle vormistamisest). SKA-l peab olema võimalus kontrollida vahetu hooldusteenuse osutaja vastavust nõuetele ning teenuseosutajal peab olema kindlus, et hooldusteenust osutavad nõuetele vastavad hooldustöötajad ja abihoidustöötajad, kes kõik on kajastatud tegevusloal.

Hooldekodus osutasid vahetult teenust 01.11.2024 – 08.01.2025 viis töötajat (M. S., O. K., H. V., K. A. ja A. L.), kelle vastavust SHSis sätestatud nõuetele ei olnud võimalik MTRist kontrollida. Nimetatud töötajad on teinud töövahetusi novembris ja detsembris 2024 a. TÖR andmetel on M. S. tööleping alguse saanud 18.03.2024, O. K. töötamise alguskuupäev on 29.02.2024, H. V. tööleping on sõlmitud 30.05.2024, K. A. töötab hooldekodus alates 21.08.2023 ja A. L. 14.04.2023.

SKA seisukoht: Hooldekodu ei täitnud MSÜS § 30 lõikes 2 sätestatud nõuet, kuid Hooldekodu kõrvaldas rikkumise järelevalve menetluse ajal (01.02.2025).

IV. ETTEPANEKUD/SOOVITUSED/TÄHELEPANEKUD

4.1. Soovitame Hooldekodul lisada teenusesaajate hooldusplaani selle koostamise kuupäev ning sõnastada selgelt teenuseosutaja hinnang tegevuste elluviimise kohta. Hooldusplaani koostamise juhistega ja näidis hooldusplaaniga saate tutvuda [SKA kodulehel](#).

4.2. Soovitame Hooldekodul teha koostööd [Dementsuse Kompetentsikeskusega](#) (ekspertnõustamine asutustele), et saada nõustamist dementsusega inimestele sobiva keskkonna loomises.

4.3. Leida võimalused koolitatud hooldustöötajate arvu suurendamiseks (kutseõpe, täiendkoolitus) ja välisriigist saabunud hooldustöötajate keeleoskuse täiendõppeks. Hooldustöötaja kutsestandardi kohaselt on üheks kutset läbivaks kompetentsiks keeleoskuse nõue [B1 tasemel](#).

(allkirjastatud digitaalselt)
Kadri Plato
peaspetsialist (järelevalve)